

Преподобний
Нестор Печерський
в історії
української
культури

Збірник статей

“АКТА”

У статтях, які увійшли до збірника висвітлено важливі аспекти творчої спадщини преп. Нестора, зокрема образи часу в метафізичних параметрах середньовічного літописання, структурні особливості різних оповідних практик, форми й закономірності проявлень житійної традиції, процеси формування культу Бориса і Гліба, парадигми українсько-руської святості, тлумачення Біблії тощо. Безсумнівне наукове значення мають так само й статті, які стосуються явищ літературного й мистецького, вужчого й ширшого контекстів, у яких, як переконливо свідчать матеріали збірника, функціонували твори препод. Нестора: від церковного співу часів написання «Повісті врем'яних літ» — до ранньомодерних форм самоусвідомлення й самовизначення і до літературних обривів ХХ ст.

Збічник укладеного на основі матеріалів наукової конференції «Преподобний Нестор Печерський в історії української культури» (Харків, листопад, 2013), що проводилася Інститутом літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України, Колегією Патріярха Мстислава, і Харківським літературним музеєм.

Редактор — архієпископ *Ігор Ісіченко*, доктор філолог. наук, проф.

Рецензенти — д-р філол. наук *Богдана Криси*
(професор, Львівський національний університет
ім. Івана Франка);

д-р філол. наук *Павло Михед*
(професор, зав.відділу слов'янських літератур Інституту
літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України).

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту літератури
ім. Т.Г. Шевченка 10 квітня 2014 р. (протокол №6).

УДК 008(477):929 Нестор

ISBN 978-966-8917-66-0

© Наукове видавництво "АКТА", видання, 2014

Зміст

<i>Микола Сулима</i> Про один письменницький прийом Нестора Літописця.....	9
<i>Назар Федорак</i> Концепція часу «Повѣсти време(-)ннихъ лѣтъ» і метафізичні параметри українського середньовічного літописання.....	14
<i>Катерина Марчук</i> Структурні особливості міфопоетичних оповідей у складі «Повісти временних літ».....	22
<i>Ганна Павленко</i> Композиція і традиційні топоси «Читання про Бориса і Гліба» прп. Нестора.....	32
<i>Оксана Слінушко</i> Парадигма образу руської святости у «Чтенії о Борисі і Глібі» прп. Нестора.....	44
<i>Наталія Левченко</i> Мистецтво тлумачення Біблії в творчості Нестора Печерського.....	53
<i>Юрій Ясіновський</i> Церковна музика за часів літописця Нестора.....	65
<i>Євген Дзиджора</i> Формування культу Бориса і Гліба у старокиївських агіографічних та гімнографічних пам'ятках.....	76
<i>Юрій Пелешенко</i> Феномен святости в «Житті Михайла Чернігівського».....	99
<i>Світлана Шумило</i> Запозичення з богослужбових текстів у проповідях Кирила Туровського (на прикладі проповіді на Великдень).....	106
<i>Ігор Лосієвський</i> Текст, сюжети і мотиви «Повісти временних літ» в українському літописному збірнику 1620-х рр. з фондів Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка.....	114
Архієпископ <i>Ігор Ісіченко</i> Культ прп. Нестора Літописця як чинник самоусвідомлення ранньомодерного письменника.....	138
<i>Ольга Новик</i> Літописні сюжети у творчості Івана Леванди.....	144
<i>Леонід Ушкалов</i> Мотиви «Повісти временних літ» у творчості Тараса Шевченка.....	153

<i>Наталія Пелешенко</i> «На полі смиренному» Валерія Шевчука vs Києво-Печерський патерик: на полі інтерпретаційному.....	162
<i>Світлана Журавльова</i> Часопросторовий вимір агіографічної поезії свт. Іоана Максимовича.....	178
<i>Ірина Фаріон</i> Українська історіографія XVII ст.: руськомовна рецепція та мовна компетенція.....	189
<i>Лілія Терещенко-Кайдан</i> «Ірмолой» Гаврила Головні — взірець особливостей слов'янських вимов.....	202